

Sygn. akt III AUa 1079/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Romana Mrotek (spr.)
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka
Protokolant:	St. sekr. sąd. Katarzyna Kaźmierczak

po rozpoznaniu w dniu 24 czerwca 2014 r. w Szczecinie

sprawy T. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.

o emeryturę

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 9 października 2013 r. sygn. akt IV U 1743/13

oddala apelację.

SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek SSA Urszula Iwanowska

Sygn. akt III AUa 1079/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. decyzją z 06.05.2013r. odmówił ubezpieczonemu T. P. prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t. jedn. Dz.U. z 2009r. nr 153, poz. 1227 ze zm.), ponieważ ubezpieczony nie udowodnił wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Organ rentowy uwzględnił okres pracy w szczególnych warunkach od 02.04.1989r. do 11.11.1993r. (po wyłączeniu okresu urlopu bezpłatnego) 4 lata 4 miesiące i 10 dni. Nie zaliczył do okresów pracy w warunkach szczególnych okresu zatrudnienia od 01.08.1981r. do 15.08.1993r. w Państwowym (...) w B. i w Przedsiębiorstwie Rolnym (...) spółce z o.o. w B., ponieważ pracodawca w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach jednoznacznie wskazał, że ubezpieczony pracował jako spawacz elektryczno-gazowy

dopiero od dnia 02.04.1989r. do 11.11.1993r. Dodatkowo w ogólnym świadectwie pracy z 01.06.1999r. określono, iż ubezpieczony pracował najpierw jako mechanik maszyn rolniczych a dopiero od dnia 02.04.1998r. jako spawacz.

Ubezpieczony, odwołując się od powyższej decyzji, wniósł o uwzględnienie okresu zatrudnienia od 01.08.1981r. do 31.08.1999r. jako okresu pracy w szczególnych warunkach podnosząc, że w okresie tym był zatrudniony jako spawacz elektryczno-gazowy.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 9 października 2013r. Sąd Okręgowy w Koszalinie oddalił odwołanie.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony T. P. dnia 15.04.2013r. zgłosił wniosek o emeryturę. Wiek 60 lat ukończył w dniu (...), nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Udowodnił przed organem rentowym, że do dnia 31.12.1998r. posiada okres składkowy i nieskładkowy w rozmiarze co najmniej 25 lat. Organ rentowy uznał za udowodniony okres pracy w szczególnych warunkach wynoszący 4 lata 4 miesiące i 10 dni - uwzględnił okres pracy w szczególnych warunkach od 02.04.1989r. do 11.11.1993r. tj. po wyłączeniu okresu urlopu bezpłatnego.

W okresie od 01.08.1981r. do 15.08.1983r. ubezpieczony był zatrudniony w Państwowym (...) w B.. W tym zakładzie pracy wykonywał prace mechanika maszyn rolniczych i spawacza. W okresie od 15.11.1988r. do 17.03.1989r. odbył kurs spawania gazowego zaś w okresie od 17.11.1988r. do 18.03.1989r. kurs spawania elektrycznego. Zaświadczenia o ukończeniu kursów wystawiono w dniu 31.03.1989r.

W świadectwie pracy wystawionym w dniu 31.08.1999r. przez następcę prawnego zakładu pracy - Przedsiębiorstwo Rolne (...) spółkę z o.o. w B. wskazano, że ubezpieczony pracował w Państwowym (...) w B. jako spawacz od 02.04.1989r.

W okresie od 16.08.1983r. do 31.08.1999r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Rolnym (...) spółce z o.o. w B.. W tym zakładzie pracy wykonywał prace mechanika maszyn rolniczych i spawacza. W świadectwie pracy wystawionym w dniu 31.08.1999r. przez w/w zakład pracy wskazano, że ubezpieczony pracował jako spawacz w tym zakładzie pracy od 16.08.1983r. do 11.11.1993r.

W świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionym w dniu 31.08.1999r. przez Przedsiębiorstwo Rolne (...) spółkę z o.o. w B. wskazano, że ubezpieczony pracował w szczególnych warunkach przy spawaniu elektrycznym i gazowym Państwowym (...) w B. i w Przedsiębiorstwie Rolnym (...) spółce z o.o. w B. od 02.04.1989r. do 11.11.1993 r.

Sąd Okręgowy wskazał, że sytuację osób ubiegających się o wcześniejszą emeryturę, urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. normuje przepis art.184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.jedn. Dz.U. z 2004r. nr 39 poz.353 ze zm.), który stanowi, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 01.01.1999r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 art. 184 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nie przystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

Przepis ten ma charakter przejściowy, bowiem zawarty został w rozdziale 2 działu X ustawy zawierającym przepisy intertemporalne. Dotyczy on wyłącznie tych ubezpieczonych, którzy w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych już legitymowali się wymaganym okresem składkowym

i nieskładkowym - a w tym wymaganym okresie pracy w warunkach szczególnych, lecz nie osiągnęli wieku emerytalnego.

W przypadku ubezpieczonego T. P., urodzonego (...), niesporne jest, że osiągnął on wiek emerytalny 60 lat po 31.12.2008r., posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Organ rentowy uznał, że udowodniony przez ubezpieczonego okres pracy w szczególnych warunkach wynosi 4 lata 4 miesiące i 10 dni - uwzględniony został okres pracy w szczególnych warunkach od 02.04.1989r. do 11.11.1993r., po wyłączeniu okresu urlopu bezpłatnego.

W odwołaniu od decyzji z dnia 06.05.2013r. ubezpieczony wniósł o uwzględnienie okresu zatrudnienia od 01.08.1981r. do 31.08.1999r. jako okresu pracy w szczególnych warunkach podnosząc, że w okresie tym był zatrudniony jako spawacz elektryczno-gazowy.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał, że brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania.

Okres od 01.01.1991r. do 31.08.1999r. nie może być brany pod uwagę, gdyż zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej Sąd bada, czy warunek dotyczący stażu pracy w szczególnych warunkach został spełniony w dniu 01.01.1999r.

W ocenie Sądu Okręgowego ubezpieczony nie wykazał, że w dniu wejścia w życie ustawy o emeryturach i rentach z FUS tj. 01.01.1999r. posiadał okres zatrudnienia w szczególnych warunkach wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym 65 lat - dla mężczyzn.

Dotychczasowymi przepisami były przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. nr 8 poz.43 ze zm.), które w § 4 ust.1 stanowiły, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Stosownie do treści § 2 ust. 2 rozporządzenia okresy pracy wykonywanej w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze uzasadniające prawo do otrzymania uprzywilejowanego wcześniejszego świadczenia emerytalnego stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 wskazanego rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

W niniejszej sprawie ubezpieczony przedłożył świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych z dnia 31.08.1999r., z którego wynika, że jedynie w okresie od 02.04.1989r. do 11.11.1993r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym.

Jednakże wystawienie przez pracodawcę świadectwa, o którym mowa w przytoczonym powyżej rozporządzeniu, jest tylko oświadczeniem wiedzy, a nie oświadczeniem woli. Jego wystawienie albo niewystawienie przez pracodawcę nie wywołuje skutków materialnoprawnych. Świadectwo służy wyłącznie do celów dowodowych, zaś jego pozytywna treść może być skutecznie zakwestionowana np. przez organ rentowy w postępowaniu o przyznanie wcześniejszej emerytury. Tym samym sąd ubezpieczeń społecznych jest władny dokonać samodzielnej oceny zasadności zaliczenia poszczególnych okresów pracy do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na podstawie

całości kształtu materiału dowodowego i w oparciu o wszelkie środki dowodowe, w tym zeznania świadków, zgodnie z zasadami obowiązującej procedury cywilnej.

Ponadto dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego przez niego stanowiska, tylko rodzaj faktycznie powierzonych mu i wykonywanej pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale (codziennie) i w pełnym wymiarze czasu pracy (przez 8 godzin dziennie, jeżeli pracownika obowiązuje taki wymiar czasu pracy) w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 24 marca 2009r., sygn. I PK 194/08, opubl. LEX nr 528152).

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy zapoznał się zarówno z zachowaną dokumentacją pracowniczą ubezpieczonego z w/w zakładów pracy, jak również przesłuchał zawnioskowanych przez ubezpieczonego świadków. Sąd Okręgowy nie miał podstaw do zakwestionowania dokumentacji pracowniczej (świadczeń pracy wystawionych 31.08.1999r.), gdyż przedłożone dokumenty powstały wiele lat wcześniej, zanim ubezpieczony złożył wniosek o emeryturę, w czasie gdy zakład pracy dysponował jeszcze kompletną dokumentacją osobową ubezpieczonego. Również zeznania świadków A. M. i F. Z. Sąd uznał za obiektywne i wiarygodne. Szczególne znaczenie mają w ocenie Sądu Okręgowego zeznania świadka A. M. - świadek ten był przełożonym ubezpieczonego, pracował jako specjalista do spraw mechanizacji rolnictwa i podlegał mu warsztat, w którym ubezpieczony pracował, tym samym wiedza świadka na temat charakteru prac wykonywanych przez ubezpieczonego w Państwowym (...) w B. i w Przedsiębiorstwie Rolnym (...) spółce z o.o. w B. jest pełna. Świadek ten zeznał, że raczej nie dopuściłby pracownika bez uprawnień do spawania a ponadto że ubezpieczony pracował jako spawacz i mechanik maszyn rolniczych przy utrzymaniu sprzętu rolniczego w ruchu i w razie awarii musiał przy naprawie tego sprzętu wykonywać wszystkie prace, w tym czynności mechanika. Z kolei świadek F. Z. potwierdził wykonywanie przez ubezpieczonego pracy spawalniczych przy remontach maszyn rolniczych.

Ubezpieczony okresie od 15.11.1988r. do 17.03.1989r. odbył kurs spawania gazowego zaś w okresie od 17.11.1988r. do 18.03.1989r. kurs spawania elektrycznego. Zaświadczenia o ukończeniu kursów wystawiono w dniu 3 1.03.1989r. Trafnie zatem zakład pracy potwierdził w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach wystawionym w dniu 31.08.1999r., że prace przy spawaniu elektrycznym i gazowym mógł wykonywać dopiero od 02.04.1989r. Poza tym nie potwierdziło się stale i w pełnym wymiarze wykonywanie przez ubezpieczonego pracy przy spawaniu elektrycznym i gazowym (wykaz A dział IV poz. 12).

Oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy Sąd Okręgowy uznał zatem, że ubezpieczony nie wykazał, iż w spornym okresie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę uznawaną za pracę w warunkach szczególnych.

Sąd Okręgowy powołał się na wyrok z dnia 4 czerwca 2008 r. II UK 306/07 (LEX nr 494129), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że:

1. Z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy (art. 32 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych

warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.).

2. Nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania

wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy.

Z przywileju przejścia na emeryturę w niższym wieku emerytalnym, przysługującego pracownikom zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, mogą bowiem korzystać wyłącznie pracownicy, którzy byli rzeczywiście zatrudnieni stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szkodliwych warunkach pracy (art. 32 ustawy o emeryturach i rentach w związku z § 2 ust. 1 rozporządzenia z 7 lutego 1983 r.).

Zdaniem Sądu Najwyższego nie jest dopuszczalne zaliczenie do okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zatrudnienia wykonywanego stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, warunkującego przyznanie prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, także innych obowiązków pracowniczych, wówczas gdy ich wykonywanie nie odbywało się w warunkach szkodliwego zatrudnienia. Oznacza to, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika, przez co tak zatrudniony nie spełniał koniecznego warunku dla uzyskania wcześniejszych uprawnień emerytalnych, jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy.

W rozpoznawanej sprawie Sąd Okręgowy ustalił, że w omawianym okresie dobowy wymiar czasu pracy ubezpieczonego obejmował także świadczenie prac, które nie są uznawane za prace wykonywane w szczególnych warunkach (prace mechanika maszyn rolniczych). Oznacza to, że sporny okres zatrudnienia ubezpieczonego nie może być uznany za okres pracy w szczególnych warunkach.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł ubezpieczony. Zaskarżył wyrok w całości i wniósł o zmianę orzeczenia i przyznanie emerytury.

Podniósł, że zgodnie z zasadami współżycia społecznego i zasadami orzekania w sprawach powinno się brać pod uwagę wszystkie niewyjaśnione okoliczności na korzyść zainteresowanego. Zgodnie z zeznaniami świadków tylko sporadycznie pomagał w wykonywaniu pracy mechanika, generalnie wykonywał pracę spawacza w pełnym wymiarze.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd pierwszej instancji wydał w sprawie prawidłowy wyrok. Spór dotyczył prawa ubezpieczonego do emerytury na podstawie art. 32 w zw. z art. 184 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2009.153.1227 j.t. ze zm.), a do jego istoty należało ustalenie, czy ubezpieczony wykazał, że wykonywał co najmniej przez 15 lat pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 1983.8.43 ze zm.). Sąd apelacyjny przy tym wyjaśnia, że decydującym dla takiej kwalifikacji pracy ubezpieczonego są przepisy ww. rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r., nie zaś przepisy branżowe. Nadto należy podkreślić, że wcześniejsza emerytura jest dla powszechnego systemu świadczeń emerytalnych instytucją wyjątkową, określającą szczególne uprawnienia uprzywilejowanego kręgu podmiotów, stąd wymaga ścisłej wykładni i pewnego ustalenia przesłanek prawa. W realiach rozpoznawanej sprawy ustalenia sądu pierwszej instancji co do charakteru poszczególnych prac ubezpieczonego sąd apelacyjny ocenił jako prawidłowe ponieważ zostały oparte wyłącznie na właściwie ocenionym materiale dowodowym jakim są zeznania świadków i przesłuchanie ubezpieczonego z odniesieniem się do dokumentacji pracowniczej. W postępowaniu sądowym toczącym się z odwołania od decyzji organu rentowego dopuszczalne jest przeprowadzenie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia. Prawo do wcześniejszej emerytury stanowi bowiem odstępstwo od zasady powszechnego wieku emerytalnego i w związku z tym nie można poprzestać tylko na jego uprawdopodobnieniu, lecz musi zostać udowodnione, a temu służą dokumenty. Dlatego w judykaturze, w tej kategorii spraw podkreśla się, że już tylko zeznania świadków, gdy nie znajdują potwierdzenia w dokumentach pracowniczych

nie stanowią miarodajnego dowodu pracy w szczególnych warunkach. Nie jest dopuszczalne oparcie się wyłącznie na zeznaniach świadków, w sytuacji gdy z dokumentów wynikają okoliczności przeciwne (vide: wyroki Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z 17 stycznia 2012 r., III AUa 1482/11, LEX1110006 i z 22 lutego 2012 r., III AUa 1734/11, LEX1129735).

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w sprawie na podstawie zgromadzonych dokumentów oraz zeznań świadków nie sposób było ustalić, że ubezpieczony pracował w spornym okresie jako spawacz stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Materiał dowodowy w postaci dokumentacji pracowniczej takich faktów nie potwierdził. Mianowicie w aktach osobowych Przedsiębiorstwa Rolnego (...) Sp. z o.o. w B. znajduje się świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach w okresie od 2.04.1989r. do 11.11.1993r., zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za 1993r. wystawione w dniu 19.09.2001r. ze wskazaniem stanowiska pracy jako mechanika, karta wynagrodzeń za lata 1993 i 1994 ze wskazaniem stanowiska mechanika. Świadectwo pracy w szczególnych warunkach z dnia 31.08.1999r. potwierdzające okres pracy na stanowisku spawacza od 2.04.1989r. do 11.11.1993r. zostało złożone do akt emerytalnych. Na ogólnym świadectwie pracy wystawionym w dniu 1.06.1999r. przez Przedsiębiorstwo Rolne (...) Sp. z o.o. w B., okres zatrudnienia został wskazany jako czas na 1.08.1981r. do 15.08.1993r., w okresie zatrudnienia pracownik wykonywał pracę mechanika maszyn rolniczych, spawacza – przy czym w tym świadectwie pracy wskazano, że praca spawacza wykonywana była od 2.04. 1984r. Ten ostatni dokument obejmuje cały okres pracy ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie Rolnym (...) i w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości wskazuje, że pracę w charakterze spawacza ubezpieczony wykonywał od 2.04.1989r. Świadectwo pracy nie jest dokumentem abstrakcyjnym i jego treść musiała znajdować oparcie w istniejącej wówczas dokumentacji pracowniczej (wystawione zostało 1.06.1999r.). Innym istotnym elementem jest fakt, że ubezpieczony dopiero w dniu 31.03.1989r. uzyskał uprawnienia spawacza. Nie sposób przyjąć, aby przed tym okresem od początku zatrudnienia (tj. od 1.08.1981r.) ubezpieczony przez prawie 8 lat wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę na którą nie miał pozwolenia ani wymaganych kwalifikacji.

Podkreślić także należy, że przed zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie Rolnym (...) w 1981r. ubezpieczony pracował jako: mechanik samochodowy (1.08.1969 do 24.09.1970r.), monter warsztatowy, mechanik warsztatowy, mechanik (1.08.1973r. do 30.04.1978r.), mechanik maszyn (1.05.1978r. – 25.11.1978r.), mechanik warsztatowy (26.11.1978r. do 14.01.1981r.). Ubezpieczony nie pracował zatem wcześniej jako spawacz, gdyż nie miał takich uprawnień. Dopiero po ukończeniu kursu spawania gazowego (od 15.11.1988r. do 17.03.1989r.) ubezpieczony uzyskał uprawnienia spawacza gazowego i mógł zostać w takim charakterze zatrudniony. Wobec wskazanej wyżej treści dokumentacji pracowniczej, w ocenie sądu apelacyjnego, nie było podstaw by miarodajnie ustalić pracę ubezpieczonego w szczególnych warunkach wyłącznie na podstawie zeznań zawnioskowanych świadków. Poza tym zeznania świadków częściowo rozmiijają się z wersją ubezpieczonego.

Świadek A. M., pracujący w PGR B. jako specjalista ds. mechanizacji rolnictwa wskazał, że ubezpieczony pracował jako spawacz w warsztacie, gdzie zatrudnieni byli pracownicy do utrzymania ruchu do pracy przy awariach sprzętów rolniczych. Świadek podał, że ubezpieczony pracował też jako mechanik maszyn rolniczych, bo musiał wykonywać wszystkie prace przy naprawie awarii, w tym czynności mechanika. Innych prac poza pracami spawacza i mechanika nie wykonywał. Świadek wykazał pewną niekonsekwencję w zeznaniach podając, że „raczej bym nie dopuścił pracownika do pracy bez uprawnień”, a za chwilę „jest możliwe, że mógł pracować bez uprawnień przez 8 lat” (k. 24 verte). Świadek zatem potwierdził wykonywanie przez ubezpieczonego pracy spawalniczej przy remontach maszyn rolniczych, jednak nie wiadomo, czy chodziło o okres po 2.04.1989r. (niesporny), czy również o okres wcześniejszy.

W konsekwencji dokonanych ustaleń nie było podstaw do uznania pracy ubezpieczonego w okresie od 1.08.1981r. aż do momentu uznanego przez organ rentowy (tj. do 2.04.1989r.) jako pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1973r. w rozmiarze co najmniej 15 lat, a to skutkuje oceną braku prawa do tego świadczenia na podstawie art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS.

Zaliczony przez organ rentowy okres pracy w szczególnych warunkach wynosi 4 lata 4 miesiące i 10 dni (okres od 2.04.1989r. do 11.11.1993r., po wyłączeniu urlopu bezpłatnego od 1.08.1989r. do 31.10.1989r.). Możliwe jest jeszcze zaliczenie okresu od 16.08.1993r. do 11.11.1993r. (2 miesiące i 27 dni) wykazywanego w świadectwie pracy z

31.08.1999r. wystawionym przez przedsiębiorstwo Rolne (...) sp. z o.o. Jednak łączny okres pracy w szczególnych warunkach wynosi mniej niż 15 lat i dlatego apelacja ubezpieczonego została oddalona na podstawie art. 385 kpc.

SSA Barbara Białecka SSA Romana Mrotek SSA Urszula Iwanowska